

❖ JĘZYKI AZJI I AFRYKI ❖

Joanna Kusio
Tadeusz Herrmann

JĘZYK TAMILSKI

DIALOG

JĘZYK TAMILSKI

Joanna Kusio

Tadeusz Herrmann

JĘZYK TAMILSKI

Wydawnictwo Akademickie

DIALOG

Warszawa 2014

Do druku opiniowali:
dr hab. Marzenna Czerniak-Drożdżowicz, prof. UJ
prof. dr hab. Marek Mejor

Opracowania redakcyjnego i merytorycznego dokonał:
dr Jacek Woźniak

Redakcja i korekta:
Maria Danuta Krajewska

Skład i łamanie:
„ROCH” Wojciech Ochocki

Projekt okładki:
Barbara Ćwik

Copyright © by Jolanta Kusio, Tadeusz Herrmann & Wydawnictwo
Akademiczne DIALOG, 2014

Publikacja dofinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa
Wyższego

ISBN 978-83-8002-617-9

Wydawnictwo Akademickie „DIALOG” Anna Parzymies Sp. z o.o.
00–112 Warszawa, ul. Bagno 3 m. 218
tel./faks 22 620 87 03
e-mail: redakcja@wydawnictwodialog.pl
www.wydawnictwodialog.pl

SPIS TREŚCI

OD REDAKCJI	9
WYKAZ SKRÓTÓW I SYMBOLI	14
WSTĘP	15
1. JĘZYK TAMILSKI – OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ..	19
1.1. Przynależność i obszar występowania	19
1.2. Języki drawidyjskie – nazwa	19
1.3. Drawidologia (drawidystyka)	22
1.4. Języki drawidyjskie – podział i krótka charakterystyka	27
1.5. Język tamilski – obszar występowania	32
1.6. Język tamilski – stan obecny	33
1.7. Struktura języka tamilskiego – krótka charakterystyka	35
2. PISMO	40
2.1. Pisma Indii Południowych	40
2.2. Pismo tamilskie	41
2.3. Znaki główne	43
2.4. Znaki diakrytyczne	44
2.5. Tabela znaków	47
3. FONETYKA I FONOLOGIA	50
3.1. Samogłoski	50
3.2. Dyftongi	53
3.3. Ajdam	54
3.4. Spółgłoski	55
3.5. Sandhi	67

3.5.1. Asymilacja	68
3.5.2. Podwojenie (geminacja)	71
3.5.3. Wprowadzenie eufonicznego fonemu lub sylaby	73
4. MORFOLOGIA	75
4.1. Rzeczownik	75
4.2. Zaimek	88
4.2.1. Zaimki osobowe	88
4.2.2. Zaimki zwrotne	92
4.2.3. Zaimki dzierżawcze	92
4.2.4. Zaimki wskazujące	93
4.2.5. Zaimki pytajne	93
4.2.6. Zaimki określone	93
4.2.7. Zaimki nieokreślone	94
4.3. Liczebnik	95
4.3.1. Liczebniki główne	95
4.3.2. Liczebniki porządkowe	97
4.4. Przymiotnik	98
4.4.1. Przymiotniki proste	98
4.4.2. Przymiotniki pochodne (złożone)	99
4.4.3. Rzeczowniki odprzymiotnikowe	100
4.5. Czasownik	101
4.5.1. Formy finitywne	101
4.5.1.1. Tryb rozkazujący	101
4.5.1.2. Tryb oznajmujący	102
4.5.1.3. Formy przeczące czasownika	110
4.5.1.4. Tryb życzący (optatyw)	114
4.5.2. Formy niefinitywne	114
4.5.2.1. Bezokolicznik	114
4.5.2.2. Imiesłów przysłówkowy	115
4.5.2.3. Tryb warunkowy	117
4.5.2.4. Imiesłów przymiotnikowy względny ...	119
4.5.3. Rzeczowniki odczasownikowe	121

4.5.3.1. Rzeczowniki odczasownikowe zakończone na -அது - <i>atu</i>	121
4.5.3.2. Rzeczowniki odczasownikowe zakończone na -அல் - <i>al</i>	122
4.5.3.3. Rzeczowniki odczasownikowe zakończone na -தல் - <i>tal</i> / -த்தல் - <i>ttal</i>	122
4.5.3.4. Rzeczownik odczasownikowy zakończony na -கை - <i>kai</i> / -க்கை - <i>kkai</i> ...	122
4.5.4. Rzeczowniki czynno-imiesłowowe	123
4.5.5. Czasowniki nieregularne	125
4.5.6. Czasowniki ułomne (defektywne)	127
4.6. Przysłówek	129
4.6.1. Przysłówki proste	129
4.6.2. Przysłówki złożone (pochodne)	130
4.7. Postpozycje	131
4.8. Wyrazy określające ilość	133
4.9. Spójniki	134
4.10. Partykuły	134
4.10.1. Partykuły właściwe	135
4.10.2. Wyrazy o charakterze partykuł	137
4.11. Wyrazy dźwiękonaśladowcze	138
4.12. Słowa-echa	140
4.13. Wykrzykniki	144
5. SKŁADNIA	146
5.1. Zdanie proste	147
5.1.1. Zdanie bez orzeczenia w postaci werbalnej ...	149
5.1.2. Konstrukcje zdaniowe wyrażające posiadanie	150
5.1.3. Konstrukcje zdaniowe z czasownikami ułomnymi (defektywnymi)	151
5.1.4. Orzeczenie złożone – czasownik główny i posiłkowy	154
5.1.4.1. Czasowniki posiłkowe wyrażające aspekt	155

5.1.4.2. Czasowniki posiłkowe wyrażające modalność	158
5.1.4.3. Czasowniki posiłkowe wyrażające stronę bierną	163
5.1.4.4. Czasowniki posiłkowe kauzatywne	163
5.1.4.5. Czasowniki posiłkowe wyrażające zwrotność	164
5.2. Zdanie złożone	165
5.2.1. Zdania podrzędne niefinitywne	166
5.2.1.1. Zadanie z imiesłowem przysłówkowym	166
5.2.1.2. Zdanie z bezokolicznikiem	170
5.2.1.3. Zdanie z formą trybu warunkowego	174
5.2.1.4. Zdanie z imiesłowem przymiotnikowym względny	177
5.2.1.5. Zdanie z rzeczownikiem odczasownikowym (nominalizacja)	184
5.2.2. Zdania podrzędne finitywne	191
5.2.2.1. Czasowniki uzupełniające (spójnikowe)	191
5.2.2.2. Partykuły uzupełniające (spójnikowe)	197
6. TEKSTY	199
6.1. ஐங்குறுநூறு <i>Aiṅkurunūru</i> ‘Pięćset krótkich [wierszy]’	199
6.2. திருவெம்பாவை <i>Tiruvempāvai</i> ‘Nasza-Święta-Pani’	202
BIBLIOGRAFIA	209

OD REDAKCJI

Język tamilski Joanny Kusio i Tadeusza Herrmanna to krótkie kompendium wiedzy na temat gramatyki współczesnego języka tamilskiego, pierwsze tego typu w języku polskim.

Praca jest pozycją od dawna wyczekiwaną. Powstała w końcu lat 90. minionego wieku, a jej Autorzy byli pracownikami naukowo-dydaktycznymi Wydziału Orientalistycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Szkic ten zapowiadany był przez Wydawnictwo Akademickie DIALOG już w roku 1998, jednak termin jego wydania z różnych względów był odkładany, szczególnie po przejściu T. Herrmanna na emeryturę (2006) i po nagłej śmierci J. Kusio (2009).

J. Kusio i T. Herrmann to pionierzy polskich badań nad językiem i literaturą tamilską, ich nazwiska na stałe znalazły miejsce w dziejach polskiej orientalistyki. Obydwoje ukończyli studia indologiczne na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie również uzyskali stopnie naukowe i pracowali przez całe zawodowe życie. T. Herrmann jako pierwszy w Polsce uzyskał stopień doktora na podstawie pracy poświęconej literaturze tamilskiej (1989), J. Kusio jako druga (2003). Obydwoje spędzili po kilka lat w Tamilnadu, studiując na tamtejszych uniwersytetach (T. Herrmann studiował filozofię tamilską w *University of Madras*, 1983–1986; J. Kusio – język i kulturę tamilską w Madrasie (1980/1981) i w *Tamil University* w Tańdżawurze (1989–1992)). Dzięki długoletnim pobytom i studiom w Tamilnadu obydwójce posiadli doskonałą znajomość języka tamilskiego – tak klasycznego, jak i współczesnego.

Ich książka jest pierwszym w języku polskim opracowaniem poświęconym całościowej, aczkolwiek zwięzłej, prezentacji struktur gramatycznych języka tamilskiego, najważniejszego reprezentanta drawidyjskiej rodziny językowej. Język ten jest językiem etnicznym, używanym przez Tamilów głównie w stanie Tamilnadu (w południowo-wschodniej części Republiki Indii), gdzie jest językiem oficjalnym, oraz w Sri Lance i Singapurze, gdzie jest jednym z języków urzędowych. Liczne skupiska Tamilów w Azji Południowo-Wschodniej, głównie w Malezji, Indonezji, Tajlandii i Birmie czynią go językiem ponadregionalnym, ważnym medium kontaktów kulturowych całego tego rozległego obszaru. Ponadto używa się go także na Mauritiusie, Malediwach, Fidżi i w Ameryce Południowej (Surinam, Gujana, Trynidad i Tobago). Liczbę użytkowników języka tamilskiego szacuje się obecnie na ponad 70 milionów osób.

Język tamilski należy do najstarszych używanych współcześnie języków świata. Najstarsze zabytki literackie datuje się na przełom er, zachowane inskrypcje – na pierwsze wieki przed naszą erą, a nieprzerwana historia rozwoju języka i literatury tamilskiej jest dobrze zaświadczone. Tamilski, choć jest językiem współczesnym, ma w Indiach oficjalny status języka klasycznego. Do jego najistotniejszych cech należy zjawisko dyglosji, czyli współistnienie dwóch odmian funkcjonalnych, należy jednak zaznaczyć, że niniejsze opracowanie dotyczy wyłącznie języka współczesnego w jego odmianie literackiej, a nie mówionej.

Autorem *Wstępu*, rozdziałów *Język tamilski – ogólna charakterystyka*, *Pismo* i *Morfologia* oraz *Teksty* jest Tadeusz Herrmann, rozdziały *Fonetyka* i *fonologia* oraz *Składnia* przygotowała Joanna Kusio.

Należy w tym miejscu złożyć wyrazy podziękowania Pani Jolancie Kusio, Mamie Joanny, która przekazała maszynopis całości niniejszego opracowania. Gdyby nie ten hojny gest,

szkic ten – prawdopodobnie – nigdy by się nie ukazał drukiem, przekazany maszynopis był bowiem jedną z bodaj dwóch zachowanych obecnie kopii. Pisany jeszcze na maszynie, bez wprowadzonych znaków pisma tamilskiego i znaków diakrytycznych w transliteracji (te pojawiały się dopisane odręcznie w niektórych tylko rozdziałach pracy), musiał być w całości przepisany. Należało uzupełnić wszystkie diakrytyki, zdecydowano się także wprowadzić w przykładach zapis w piśmie tamilskim (zaniechano tego w rozdziale o ogólnej charakterystyce języka i w podrozdziale o sandhi, gdzie zapis w transliteracji łącińskiej pozwala znacznie lepiej ukazać zachodzące zmiany morfonologiczne).

Do zapisu przykładów zaczerpniętych z oryginału tamilskiego Autorzy stosują ogólnie przyjęty w tamilistyce system transliteracji naukowej, który w żaden sposób nie oddaje fonetyki języka tamilskiego. Nie stosują tu transkrypcji polskiej, która w przybliżony sposób stara się oddać brzmienie wymowy tamilskiej¹. System transliteracji jest systemem sztucznym, w którym każdemu znakowi pisma tamilskiego w sposób umowny przypisano litery alfabetu łącińskiego, modyfikując je odpowiednio za pomocą licznych znaków diakrytycznych. Problem w tym, że niekiedy jeden i ten sam znak pisma tamilskiego może reprezentować różne fonemy; inaczej mówiąc, tym samym znakiem zapisuje się po tamilsku różne głoski. Transliteracja zaś, niejako z definicji, to jednoznaczne przypisanie jednej litery jednemu znakowi. Może to prowadzić niekiedy do nieporozumień podczas prób czytania, zwłaszcza gdy zapis w transliteracji odczytuje osoba nieznająca specyfiki fonetyki tamilskiej. Oto kilka przykładów:

¹ Propozycję systemu transkrypcji polskiej dla języka tamilskiego przedstawiono w: J. Woźniak (2010: 16–19). Wszystkie przypisy pochodzą od redakcji.

Zapis tamilski	Transliteracja naukowa	Transkrypcja polska
புத்தகம்	<i>puttakam</i>	<i>puttaham</i>
பேசிக் கொண்டே	<i>pēcik koṇṭē</i>	<i>pesi konde</i>
வந்தார்கள்	<i>vantārkaḷ</i>	<i>wandarhal</i>
அங்கே	<i>aṅkē</i>	<i>ange</i>
தூங்குகை	<i>tūṅkukai</i>	<i>tunguhej</i>

Przyjęty w nauce system transliteracji pisma tamilskiego nie przewiduje rozdzielania w zapisie morfemów ani zmian wynikających z procesów morfonologicznych. Zrobiono to w tej pracy – wyłącznie jednak w przykładach ilustrujących morfologię i morfonologię tamilską – by lepiej ukazać aglutynacyjny charakter tego języka, np. எல்லோரும் சிரிக்கிறார்கள் அவனோ மௌனமாக இருக்கிறான் *el-l-ōr-um ciri-kkir-ār-kaḷ avan-ō mauṇam-āka iru-kkir-āṇ* (właściwa transliteracja: *ellōrum cirikkirārkaḷ avanō mauṇamāka irukkirāṇ*). Transliteracja nie różnicuje także wielkich i małych liter, w pracy przyjęto europejską zasadę zapisu imion własnych wielką literą.

W rozdziale poświęconym fonetyce i fonologii nie stosuje się międzynarodowego alfabetu fonetycznego (IPA), fonemy (głoski) zapisuje się w sposób tradycyjny. Aby odróżnić je od nazw znaków tamilskich, stosowanych w transliteracji łacińskiej (czyli liter łacińskich), ujęto je w ukośniki (np. /a/ oznacza zatem fonem samogłoski, przez *a* transliteruje się zaś tamilski znak அ, którym się ten fonem zapisuje).

Opracowanie J. Kusio i T. Herrmanna, będące pierwszym polskim opisem języka tamilskiego, z założenia nie jest szczegółowym podręcznikiem gramatyki opisowej. Nie jest to także pełne, kompletne omówienie struktur gramatycznych tego języka. Autorzy, jak sami przyznają, starali się przedstawić w dość zwięzły i przystępny sposób jedynie najważniejsze zagadnienia

gramatyczne, zatem nie wszystkie problemy zostały przez nich poruszone czy szerzej rozwinięte (np. słowotwórstwo). Opis fonetyki i morfologii tamilskiej bazuje głównie na pracach Michała Sergiejewicza Andronowa, czerpiąc z nich wiele przykładów, zaś rozdział poświęcony składni opiera się przede wszystkim na pracy Thomasa Lehmann. Należy wyrazić nadzieję, że niniejsza praca spotka się z życzliwym przyjęciem nie tylko studentów tamilistyki, ale wszystkich osób zainteresowanych językami Azji.

Jacek Woźniak

WYKAZ SKRÓTÓW I SYMBOLI

/	–	forma zamienna (lub / zamiennie z)
/.../	–	oznaczenie fonemu
'...'	–	objaśnienie znaczenia
Abl.	–	ablativus
Acc.	–	accusativus
Ben.	–	benefactivus
Dat.	–	dativus
ekskl.	–	(forma) ekskluzywna
Gen.	–	genetivus
inkl.	–	(forma) inkluzywna
Instr.	–	instrumentalis
lm.	–	liczba mnoga
lp.	–	liczba pojedyncza
Loc.	–	locativus
Nom.	–	nominativus
os.	–	osoba
sing.	–	singularis
Soc.	–	sociativus
plur.	–	pluralis
praes.	–	praesens
r. m.	–	rodzaj męski
r. n.	–	rodzaj nijaki
r. ż.	–	rodzaj żeński
ZP	–	zdanie przymiotnikowe

WSTĘP

Język tamilski należy do rodziny języków drawidyjskich, która obejmuje ponad 20 języków (Andronov 1978: 3, Meier 1979: 188–190, Majewicz 1989: 58–59)¹. Tylko cztery spośród nich można uważać za w pełni rozwinięte języki literackie, posiadające bogatą literaturę i tradycję literacką, sięgającą I w. p.n.e. (język tamilski). Te cztery języki mają również odrębne systemy pisma i należą do grupy języków konstytucyjnych Republiki Indii. Są to: telugu (ok. 74 mln użytkowników), tamilski (ok. 66 mln, z czego ok. 61 mln w Indiach), kannada (ok. 38 mln) i malajalam (ok. 33 mln)². Języki drawidyjskie (termin sanskrycki *drāviḍa* jest zniekształceniem tamilskiego wyrazu *tamiḷ*, jakim nazywa się ten język) można w zasadzie zaliczyć do języków aglutynacyjnych (Milewski 1969: 232), chociaż w niektórych wypadkach wykazują one pewne podobieństwa do języków fleksyjnych.

Celem naszej książki jest zwięzłe przedstawienie najważniejszych aspektów współczesnego języka tamilskiego, to znaczy języka, który rozwija się na obszarze Tamilnadu (*Tamiḷnāṭu*), poczynwszy od końca XIX w., czyli od momentu pojawienia się w tym języku prozy wzorowanej na utworach prozatorskich

¹ Liczba języków drawidyjskich do dziś nie jest ustalona, np. Krishnamurti (2003: 19, 21) podaje liczbę 26, podczas gdy *Ethnologue: Languages of the World* (<http://ethnologue.com>) wylicza ich 84.

² Dane wg *Spisu Ludności Indii* z 2001 r. W wypadku tamilskiego liczba użytkowników obejmuje Tamilów także ze Sri Lanki i Azji Południowo-Wschodniej.

(głównie) literatury angielskiej. Użyty przez nas termin „współczesny” nie pokrywa się z przyjętym w pracach anglojęzycznych terminem „modern” (np. Lehmann 1993: viii), który dotyczy okresu zawartego między początkiem XVII w. a dobą obecną, lecz jedynie – jak to określono wyżej – ostatniej fazy tego okresu. Wybór podyktowany był względami praktycznymi: przykłady ilustrujące zjawiska gramatyczne zostały zaczerpnięte właśnie ze źródeł pochodzących z okresu współczesnego.

W ciągu długiego rozwoju języka i jego literatury, rozciągającego się na dwa tysiąclecia, w tamilskim nastąpiły wielkie zmiany. Cały ten okres możemy podzielić dwojako, mianowicie w zależności od tego, czy weźmiemy pod uwagę ogólny rozwój tamilskiej kultury i literatury (co w wypadku Tamilnadu dotyczy również dziejów tego kraju), czy też uwzględnimy jedynie rozwój samego języka. W pierwszym wypadku mamy do czynienia z następującymi okresami:

- 1) sangam (*caṅkam*), czyli okresem literatury klasycznej, zupełnie niezależnej od wpływów literatury sanskryckiej, mieszczącym się między początkiem I w. p.n.e. a przełomem III i IV w. n.e. (okres ten zwany jest okresem akademii literackich, które wówczas istniały)
- 2) okresem literatury dydaktycznej (obejmującym trzy następne stulecia; w tym czasie powstał najbardziej znany w świecie utwór literatury tamilskiej, *Tirukkural* (*Tirukkural*, „Święte dwuwiersze”) *Tiruvalluvar* (*Tiruvalluvar*), będący zbiorem aforyzmów i pouczeń etycznych dotyczących trzech celów życia prawowitego Indusa)
- 3) bhakti (ok. 600–900), w którym powstaje i rozwija się żywiołowo literatura religijna – hymny najanmarów (mystyków śiwaickich) i alwarów (mystyków wisznuickich)
- 4) okresem literatury epickiej (ok. 900–1200), kiedy to powstał narodowy epos Tamilów *Ramajana* Kambana (*Kamparāmāyaṇam*), tylko częściowo wzorowany na *Ramajanie* sanskryckiej

- 5) okresem upadku (ok. 1200–1650)
- 6) okresem przejściowym (ok. 1650–1800), w którym w literaturze tamilskiej pojawiają się utwory napisane przez Europejczyków (chrześcijan)
- 7) okresem współczesnym (ostatnie dwa stulecia).

Podział ten (jeśli chodzi o datowanie, zbliżony do podziału zastosowanego przez Jesudasanów (Jesudasan, Jesudasan 1961)), nie pokrywa się z podziałem dotyczącym rozwoju języka tamilskiego. Co do tego ostatniego, posłużyliśmy się następującym schematem:

- 1) okres języka starotamilskiego (początek I w. p.n.e.–początek VIII w. n.e.)
- 2) okres języka średniotamilskiego (ok. 700–1600)
- 3) okres języka nowotamilskiego (od ok. 1600 do czasów obecnych)

W ramach tego schematu możemy wydzielić szereg podokresów, wydaje się jednak, że dla potrzeb niniejszej publikacji nie jest to konieczne. I tak na przykład najstarsze teksty literatury tamilskiej, to znaczy należące do okresu sangam, są dla dzisiejszego przeciętnego odbiorcy tamilskiego niezrozumiałe, natomiast *Tirukkural* (pochodzący z V w.) może w zasadzie czytać Tamil nieprzygotowany filologicznie, zaś teksty hymnów religijnych okresu bhakti są znane powszechnie wyznawcom Śiwy i Wisznu – głównych bogów dzisiejszego hinduizmu – i śpiewane w świątyniach na co dzień.

Język tamilski od samego początku był bardzo zróżnicowany społecznie i geograficznie, poza tym w użyciu były dwa jego warianty: język pisany (literacki) i mówiony, występujący w różnych dialektach. Jednym z nich był dialekt używany na terenie dzisiejszej Kerali, z którego dopiero w IX w. rozwinął się język malajalam (Andronov 1996: 15). O sytuacji języka tamilskiego tej wczesnej epoki pisał już autor najstarszego utworu literatury tamilskiej, Tolhappijar (Tolkāppiyar), który w traktacie gramatycznym *Tolhappijam* (Tolkāppiyam; początek okresu

sangam) dzieli język tamilski na *sentamil* (*centamił*; tj. poprawny, czysty język tamilski) i język mówiony, używany na obszarze tzw. *pan̄niru nilam* (*pan̄niru nilam*, czyli dwunastu regionów otaczających region języka *sentamil*), przez późniejszych komentatorów nazwany językiem *kođuntamil* (*kođuntamił*), czyli wulgarnym, niepoprawnym (Zvelebil 1973: 132). Całkiem podobna sytuacja występuje obecnie. Także dzisiejszy język tamilski charakteryzuje zjawisko dyglosji, czyli istnienia w ramach tego samego języka dwóch jego odrębnych wariantów. Dyglosja to specyficzne zjawisko socjolingwistyczne, które można by określić dwujęzycznością funkcyjną. Jednym z tych wariantów jest ponaddialektalny język literacki, drugim – język mówiony, którym w codziennej konwersacji posługują się wszyscy mieszkańcy Tamilnadu. W wariancie mówionym – jak powiedziano, zróżnicowanym społecznie i geograficznie – ostatecznie wykształcił się wspólny, ponaddialektalny język mówiony, który jest najbardziej podobny do języka mówionego wykształconych niebraminów centralnego regionu Tamilnadu (delta rzeki Kaweri (Kāviri)), obejmującego okolice miast Tańdżawur (Tañcāvūr) i Tiruććirappalli (Tiruccirāppalli).

1. JĘZYK TAMILSKI – OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

1.1. Przynależność i obszar występowania

Język tamilski należy do rodziny języków drawidyjskich, występujących przede wszystkim na południu Indii, poza tym jednak w innych regionach Azji oraz poza jej obszarem (zwłaszcza tamilski).

1.2. Języki drawidyjskie – nazwa

Przymiotnik *drawidyjski* odnosi się do Drawidów, ludu zamieszkującego Południe Indii, którego nazwa pochodzi od sanskryckiego *drawida* (*drāviḍa*). Wedle dawnej tradycji sanskryckiej Drawidowie to jedno z plemion (względnie: jedna z kast) kszatrijów (*kṣatriya*), należących do stanu (sansk. *varṇa*) wojowników, które uległo degradacji społecznej z powodu nieprzestrzegania rytuałów i sprzeciwiania się braminom i zostało uznane za śudrów, czy wręcz pariasów, to znaczy niedotykalnych (egzystujących całkowicie poza obrębem czterech *varṇ*). Wymienia ich np. *Manusmṛiti* (*Manusmṛti*), czyli *Traktat o zasadności* (ok. 200 p.n.e.–200 n.e.). W przekładzie Marii Krzysztofa Byrskiego fragment dotyczący tego „upadku” (lekcja X, 43–44) brzmi następująco:

Poniższe kasty kszatrijów
Z wolna z winy zaniedbania

W rytuale i z powodu
Sprzeciwiania się braminom
Śudrami się stały w świecie:
Pundrakowie i Ćodowie,
Drawidowie, Kambodżanie,
Jawanowie i Śakowie,
Paradowie, Pahlawowie,
Ćinowie i Kiratowie,
Daradowie i Khaśowie.

(Manu Swajambhuwa 1985: 327–328)

Manu, autor *Traktatu o zacności*, użył w odniesieniu do wymienionych wyżej plemion (ludów, kast) terminu *wryśala* (*vṛśala*), który w sanskrycie oznacza zarówno śudrę, jak i członka społeczności niedotykalnych. Na paradoks zakrawa fakt, że obecnie właśnie na południu Indii, a zatem wśród ludów drawidyjskich, procent braminów jest najwyższy i – w ścisłym związku z tym – tradycja sanskrycka zachowała się najlepiej i w najmniej skażonej postaci. Warto również dodać, że tamtejsi bramini bardzo często są gorącymi lokalnymi patriotami (zwłaszcza bramini tamilscy) i stanowczo sprzeciwiają się hegemonii w Indiach języka hindi nad językiem tamilskim, uświęconym przez miejscową pradawną tradycję.

Forma *drāviḍa*, ostatecznie przyjęta w sanskrycie i będąca podstawą wymienionych wyżej nazw, używanych dziś w różnych językach europejskich, jest tylko jedną z wielu form zachowanych w źródłach sanskryckich; można tu wymienić takie, jak *dramiḍa*, *dramila*, *damiḷa*, *daviḷa*, *daviḍa* (Andronov 1978: 3). Wszystkie one ostatecznie pochodzą od tamilskiego rzeczownika i przymiotnika தமிழ் *tamiḷ*, który oznacza: ‘słodycz’, ‘melodyjność’, ‘język tamilski’, ‘literaturę tamilską’, ‘Tamilów’ (zbiorowo), ‘kraj Tamilów’ (a więc to, co się określa najczęściej za pomocą złożenia *Tamilnadu* (*Tamiḷ-nāṭu*), wreszcie – ‘doskonałość’,